

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

659.1

Hely

Idő

"1919"

Személy

Szerző:

Cím: Budapestben minden eladó

Forrás:

Nemzeti Újság

Bzn.

(Helv)

1919. XII. 25

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

„Budapestben minden eladó”. Hirdetés- és plakát-anarchia a falakon. Megrendszabályozzák a zughirdetéseket.

Budapest, dec. 24.

A nagy Rómára fénykorában mondották az egykoruak azt, ami áll most a lerongyolt, tönkretett Budapestre, hogy itt minden eladó. A súlyos gazdasági helyzet arra kényszeríti a jobb napokat látott családokat, hogy megváljanak kedves holjaiktól, fára, cukorra, zsirra váltva be azokat. A válságos helyzetnek külső jelei szemébe ötlenek a járó-kelőnek az egyes forgalmasabb utcasarkokon, üzletek kirakataiban tarkálló különféle kézírású cédulácskák alakjában, amelyekeken viselt ruháktól kezdve „főuri” palotákig mindent kínálnak eladásra. Ezen cédulatömegek azonban nemcsak az általános nyomoruságot árulják el, hanem egy kis vizsgálódás után könnyű meggyőződést szerezhetni arról is, hogy a gseftelésnek, üzérkedésnek újabb neme kezd erősen terjedni a fővárosban. A lakosság egy részének — amely főleg a fixfizetések, nyugdíjasok sorából kerül ki — válságos helyzetét lelküismeretlen elemek

épp úgy konjunkturának tekintik, mint tekintették a háborút, s miként a háború alatt elgyötrődött lelkek fásultságát is jó konjunkturának tekintették a forradalmak kaoszának előidézésére, hogy azután zavarosban halásszanak.

Az üzlet — mint annyi más üzlet is — a diktatura utáni napokban kezdődött. A vörös rém megbénította a lapok üzemeit s ezekben a napokban egyre-másra nőttek ki a semmiből az úgynevezett „hirdető újságok”, amelyeknek üzemeire már rámulattunk. Ezen „lapok” nagyrésze megszűnt már, ez azonban csak a formáját változtatta meg a szegénységen, nyomoron való pénzszerezésnek.

Az utóbbi hetekben ugyanis egyes forgalmasabb sarkok, üzleti kirakatok valóságos hirdetési vállalatokká váltak. Addig azonban, míg ezek a hirdetések szerencsétlen, megszorult emberek mentőkísérletei lennének, legfeljebb arról lehetne tanakodni, hogyan kellene a nyomort enyhíteni, mert

egy rideg rendelettel, amely egyszerűen elültaná a hirdetéseknek ezt a fajtáját, ismét csak a szegénységet — amelynek nem telik apróhirdetésre — sujtának a hatóságok. Viszont a mostani állapotok sem tarthatók fenn továbbra, mert az esetek túlnyomó részében iparendély nélkül üzérkedőügynökök állanak a hirdetések mögött. Az üzletek kirakataiban függő hirdetések 90 százaléka ilyen hirdetés, a „Bővebbet az üzletben” stereotip utasítás alapján érdeklődőt rendesen egy-egy zugkávéházba utasítják Kohn, vagy Kovács urhoz, aki azután megfelelő pénzek ellenében tényleg előadja a „bővebbet”, miután előzőleg a hirdető felet is megsarcolta.

A hirdetéseknek ez a módja ezenkívül még két szempontból is kifogásolható: Először így nem áll módjukban a hatóságoknak ellenőrzést gyakorolni arra, hogy nem hirdetnek-e törvénybe ütköző üzleteket (mint pl. lakásátadás, gabonafélék, élelmiszerek maximális áron felül, valamint a manicürözőn stb. megjelölés mögé rejtett prostitúció nem törekszik-e ilyen formában a nyilvánosság elé). Másodsorban pedig a főváros jogait sérti ez a hirdetési mód; tudvalevő ugyanis, hogy a fővárosnak kizárólagos joga van hirdetemének kiragasztására. Érdemes és megemlítésre méltó tünet vonja még magára az illető tényezők figyelmet. Titkos kezek — talán ugyanazok, amelyeknek üzleti érdekévé vált a plakátózás — éjjente letépik a hivatalos hirdetemleveket, hogy helyet biztosítsanak a maguk önző, üzleti hirdetéseiknek.

A kérdéssel különben a hatóságok is élénken foglalkoznak. Már a november 29-iki sajtóankétten felvetette az igazságügyminiszter a plakát-ügy rendezésének kérdését és csak a különféle súlyosabb kérdések késleltették a kérdés megoldását. Most azonban újból napirendre kerül a dolog — így szombaton délelőtt a belügyminiszteriumban a belügy- és igazságügyminiszterium, a főváros és főkapitány képviselői értekezletet tartottak, amelyen megbeszéltek a tervezett rendezés módozatait. Ebben az ügyben rövidesen kormányrendelet fog megjelenni, amely a nyilvános hirdetések, plakátok terjesztését, kiragasztását fogja szabályozni.

ája 1919.